

Lausunto

23.07.2024

Asia: VN/15319/2024

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä, päivittäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään koskien valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä

Finnish Business Angels Network ry (FiBAN) tukee valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä, mutta toivoo lausunnossa esille tuotujen kokonaisuuksien huomioimista.

Suomelle oma startup-suurlähettiläs. Suomi tarvitsee oman startup-suurlähettilään aktivoimaan yrityksiä ja kasvuyrityssijoituksia Suomeen ulkomailta yhdessä Team Finland -verkoston kanssa. Suomen maine startup-maana on tuotava keskeiseksi osaksi maakuvaa.

Suomen on vastattava osaajapulaan ja aivovuotoon, jotta Suomessa riittää hyviä yrityksiä, osaavaa työvoimaa sekä mahdollisuuksia kansainvälistymiseen.

FiBAN katsoo, että ulkomaalaisten osaajien tuloa Suomeen on nopeutettava entisestään. Viranomaisasiointia on nopeutettava ja helpotettava esimerkiksi tunnistautumisen ja työluvan saamisen osalta. PRH:ssa englanti on otettava kolmanneksi asiointi- ja dokumentaatiokieleksi. Pankkitilien avaamista on nopeutettava erityisesti muille kuin Suomen kansalaisille. Osakepääoman sijoittaminen perustettavaan yhtiöön tulisi hoitua digitaalisesti ja nopeasti.

Suomessa tarjottavan koulutuksen on oltava ajantasaista, vastattava elinkeinoelämän ja yritysten tarpeisiin ja mahdollistettava Suomen pysyminen mukana teknologisessa murroksessa. Erityisesti digitalisaatioon liittyvään osaamiseen tulee panostaa. Yrittäjyystaitoja on opetettava kaikilla asteilla.

Innovatiivisen yritystoiminnan tukeminen on kansantalouden kannalta merkittävä kilpailuetu. Julkisten hankintojen avaaminen kasvuyrityksille mahdollistaa tärkeitä referenssejä uusien tuotteiden ja palveluiden kaupallistamisessa ja skaalaamisessa.

Julkisten toimijoiden tulee luopua liiketoiminnoistaan, joissa on tai joihin olisi syntymässä kilpailua ja yritysten tarjontaa. Näin yritysten elinvoimaa vahvistetaan, mikä luo työpaikkoja ja veroeuroja alueille. Julkisen sektorin ostojen on oltava avoimempia. Niiden avoin julkaiseminen parantaa valvontaa ja tiedolla johtamista sekä mahdollistaa kustannussäästöjen hakemisen ja tietojen paremman vertailtavuuden.

Tutkimus- ja kehitysmenojen nosto on positiivinen signaali. TKI-toimenpiteiden tulee tukea ja aktivoida erityisesti yksityisiä investointeja. Tämä edellyttää, että yritykset sijoittavat TK-toimintonsa Suomeen ja että houkuttelemme tehokkaammin ulkomaista TK-toimintaa.

Suomessa tehtävä huippututkimus on saatettava paremmin käytäntöön ja kaupallistettavaksi, mikä luo uusia teollisuudenaloja. Research to Business -panostuksia tulee lisätä ja startupit nähdä kanavana huippututkimuksen käytäntöön viemiseen. Yliopistoissa tuotettuja patenteja tulee pystyä hyödyntämään määrätietoisemmin.

Startup-sijoittamisesta tulee tehdä varteenotettava vaihtoehto muiden sijoitusmuotojen rinnalle. Suomeen tarvitaan kannustavampi sijoitusilmapiiri, joka ohjaa tileillä lepäävien varojen sijoittamista uusiin yrityksiin. Julkisen sektorin toimia tarvitaan, jotta enkelsijoittaminen olisi kiinnostavampaa yhä useammalle.

Houkuttelevuuden lisäämiseksi enkelsijoitusten verotus tulisi tehdä samanlaiseksi osakesäästötilin kanssa. Osakesäästötili tulisi laajentaa listaamattomiin yrityksiin ja sen euromääräinen katto tulisi poistaa.

Suomessa tulisi luoda työkaluja siihen, että ulkomaille lähteneet haluavat jatkossakin sijoittaa tänne ja että Suomi pysyy heille kiinnostavana pääomien sijoituspaikkana.

Suomessa on pääomia, mutta tällä hetkellä ne eivät kanavoidu tehokkaasti. FiBANin näkemyksen mukaan ongelmaa voidaan lievittää kolmella keinolla:

Luomalla listaamattomille yrityksille Suomeen sopiva jälkimarkkina, joka varmistaa rahoituksen jatkuvuuden vapauttaessaan sijoituksista rahaa uusiin kohteisiin. Lisäämällä julkisen sektorin sijoituksia kasvuyrityksiin yksityistä sijoittamista tehostavilla malleilla.

Varainsiirtovero heikentää uudelleensijoituksia – veron poistolla enkelsijoittamisesta kiinnostavampaa. Listaamattomien yhtiöiden varainsiirtoverotus heikentää listaamattomien yritysten jälkimarkkinaa vaikuttaen siten negatiivisesti sijoitusten likviditeettiin. Listaamattomien yritysten varainsiirtoverotuksen poistolla edesautettaisiin listaamattomien yritysten kiinnostavuutta omaisuusluokkana.

Perintövero vaikeuttaa erityisesti perheyriyten jatkuvuutta ja kasvua, koska perilliset voivat joutua myymään osan yrityksestä. Tämä voi johtaa yrityksen heikentymiseen tai jopa sen loppumiseen. FiBAN kannattaa perintöverosta luopumista.

Laisi-Puheloinen Tiina
FiBAN – Finnish Business Angels Network ry